

Informatívna správa o stave plnenia Prvého akčného plánu pri
realizácii opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej
politiky Slovenskej republiky do roku 2030

Obsah

Základné informácie o Informatívnej správe	5
Monitoring	6
Odpočet úloh v rámci prioritných oblastí SHP SR 2030	15
Rozvoj ľudského kapitálu.....	15
Technologické zmeny a podpora inovatívneho potenciálu SR.....	24
Environmentálna a energetická efektívnosť hospodárstva.....	30
Rozvoj podnikateľského prostredia	39
Regionálny rozvoj a pôdohospodárstvo	49
Úlohy reagujúce na aktuálnu dynamiku vývoja v hospodárstve SR.....	61
Prehľad úloh a ich plnenie 1. AP SHP 2030	68
Prehľad úloh reagujúcich na aktuálnu dynamiku vývoja v hospodárstve SR a ich plnenie	73

Zoznam skratiek

SHP SR 2030	Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
1. AP	1. akčný plán pre realizáciu opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MDaV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MPaRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MZVaEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
MPSVaR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
VÚC	Vyšší územný celok
EÚ	Európska únia
SARIO	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
HDP	Hrubý domáci produkt
CEF	Connecting Europe Facility
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky
SSC	Slovenská správa ciest

SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
NDS	Národná diaľničná spoločnosť
OP VaI	Operačný program: Výskum a inovácie
OP EVS	Operačný program: Efektívna verejná správa
OP II	Operačný program: Integrovaná infraštruktúra
ZÚ SR	Zastupiteľský úrad Slovenskej republiky
SZRB	Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.
SIH	Slovak Investment Holding, a.s.
VÚKVET	Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektriny a tepla
ENO	Elektrárň Nováky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
ETS	Systém obchodovania s emisnými kvótami

Základné informácie o Informatívnej správe

Názov dokumentu	<i>Informatívna správa o stave plnenia Prvého akčného plánu pri realizácii opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030</i>
Identifikácia potreby	Vypracovanie 1. AP uložila vláda SR v bode B.1 uznesenia č. 300 z 27. júna 2018. 1. AP stanovil úlohy, ktoré rozpracovávajú vybrané opatrenia zo SHP SR 2030, a ktoré sa realizovali v krátkodobom časovom horizonte od 4Q 2019 do 2021. Účelom Informatívnej správy je informovať o stave plnenia úloh 1.AP SHP SR 2030 za dané obdobie.
Zadávateľ Informatívnej správy	Vláda SR v bode B.3 uznesenia č. 605 z 11. decembra 2019
Gestor	Ministerstvo hospodárstva SR
Typ dokumentu	Informatívny materiál
Spolupracujúce strany pri realizácii dokumentu	Vecne príslušné rezorty
Definovaný cieľ	Informovanie o stave plnenia úloh vyplývajúcich z 1. AP SHP 2030 a monitoringu základných indikátorov na zhodnotenie hospodárskej politiky Slovenskej republiky
Rok vypracovania	2021
Monitoring	V súvislosti s potrebou vyhodnotiť implementáciu 1. AP a nastaviť tvorbu ďalšieho podlieha 1. AP monitoringu uvedenom v SHP SR 2030, v ktorom boli stanovené tri indikátory: • Index ľudského rozvoja (Human Development Index), • Percento HDP Slovenska na osobu v parite kúpnej sily, • Súhrnný indikátor progresívnych štruktúrnych zmien.
Stav plnenia úloh	Prvý Akčný plán obsahuje 39 úloh. K 2.11.2021 bolo splnených 13 úloh (33,33 %) a 12 úloh (30,77 %) sa priebežne plní. Do nasledujúceho obdobia bolo presunutých 5 úloh, 2 úlohy boli zrušené a 7 úloh nebolo splnených.

Monitoring

Za koordináciu, monitorovanie a koncipovanie akčných plánov a ich úloh je zodpovedné MH SR, ktoré systematicky vyhodnocuje plnenie stanovených úloh, o čom je vláda SR informovaná prostredníctvom pravidelných odpočtov v Informatívnych správach.

Pre vyhodnotenie naplňania 1. AP ako celku s väzbou na SHP SR 2030 sa využívajú nasledovné tri hlavné indikátory:

- (1) **Index ľudského rozvoja (Human Development Index)**, ktorý vyjadruje kvalitu života na Slovensku v medzinárodnom meradle. Ako doplnkový indikátor je navrhnutý aj indikátor OECD **Index lepšieho života (Better Life Index)**.
- (2) **Percento hrubého domáceho produktu Slovenska na osobu v parite kúpnej sily k priemeru hrubého domáceho produktu pôvodných krajín EÚ¹ (15 krajín) na osobu v parite kúpnej sily**, ktoré vyjadruje reálnu konvergenciu Slovenska k vyspelým krajinám EÚ.
- (3) **Súhrnný indikátor progresívnych štruktúrnych zmien**, ktorý hovorí o kvalite hospodárstva a produkčnej štruktúre hospodárstva Slovenska.

Súhrnný indikátor dopĺňa ukazovatele kvality života a reálnej konvergenzie o pohľad na progresívnosť zmien v produkčnej štruktúre ekonomiky. Súhrnný indikátor je charakteristický nasledovnými skutočnosťami:

- Hodnotí štyri rozličné stránky štruktúrnych zmien v ekonomike, pričom im prikladá rovnakú váhu:
 - a) miera pridanej hodnoty,
 - b) produktivita práce (v zmysle pridaná hodnota prepočítaná na pracujúceho),
 - c) podiel „intelektuálnych aktív“ na celkovej tvorbe kapitálu (podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na tvorbe hrubého fixného kapitálu),
 - d) emisná náročnosť hospodárstva (presnejšie náročnosť na emisie CO₂).
- Indikátor je zostavený tak, že hodnotí relatívnu úroveň Slovenska voči trojici malých vyspelých ekonomík EÚ, ktoré môžu byť vnímané ako isté vzory („benchmarky“). Ide o krajiny Rakúsko, Dánsko a Fínsko.
- Pokles (rast) súhrnného indikátora teda neznamená, že Slovensko nenapreduje (nespomaluje), ale to, že tak robí rýchlejšie (pomalšie), ako malé vyspelé ekonomiky (krajiny) vybrané ako „benchmark“.

1. Index ľudského rozvoja

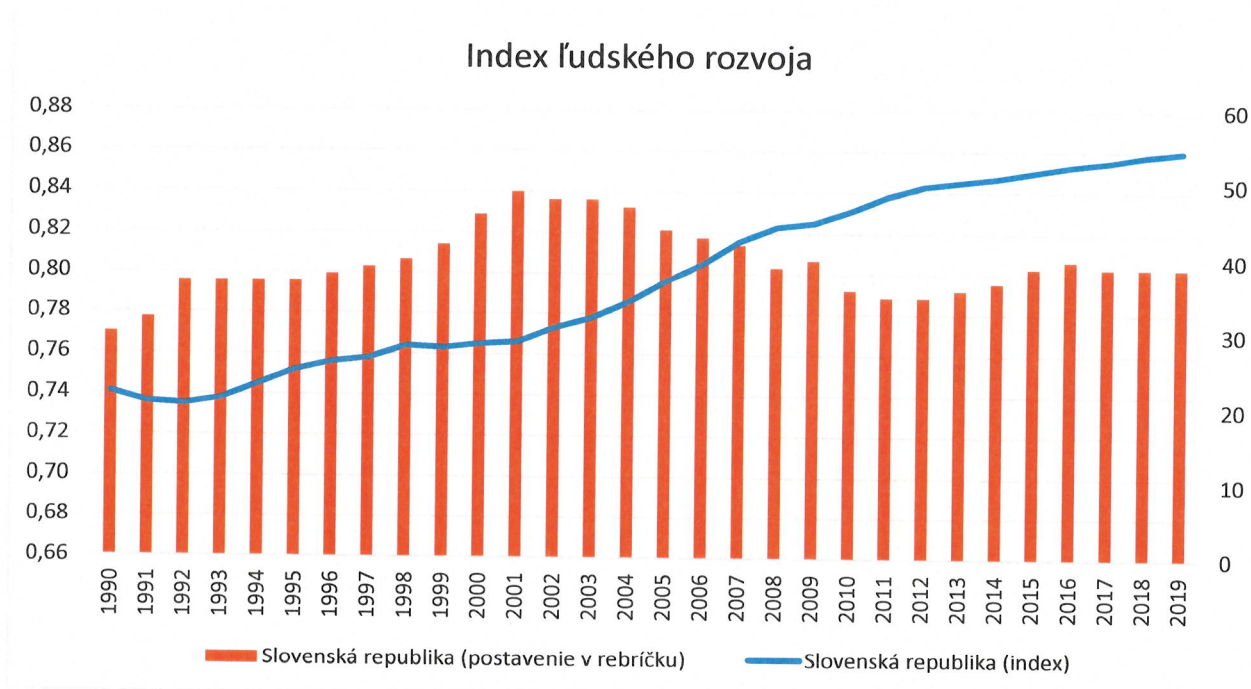
Vo všeobecnosti je hospodársky rast chápaný ako základ zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva a tvorby pracovných miest, s ktorými súvisia aj príjmy obyvateľstva. Nemožno ho však považovať za cieľ sám o sebe, skôr by mal vytvárať predpoklady pre naplnenie komplexného cieľa, akým je blahobyť. Pre hospodársky rast je podmieňujúcim faktorom štruktúra obyvateľstva a pracovnej sily, najmä podiel práceschopného obyvateľstva a jeho vzdelanostná úroveň.

V tejto súvislosti možno uviesť trend merania hospodárskeho/ekonomického rastu aj inak, ako len z pozície HDP, teda objemu výroby. Hodnotenie blahobytu je možné poňať aj komplexnejšie z pozície príjmov a spotreby, a to vďaka rozsiahlemu súboru sociálnych,

¹⁾ Krajiny: Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švédsko, Taliansko.

či ekologických subindikátorov, ktoré by mali doplniť ekonomický rast. Na tento trend nadväzuje aj iniciatíva EÚ s názvom „Beyond GDP“ a podobne aj OECD, či OSN.

Index ľudského rozvoja (Human Development Index) je indikátor s dlhoročnou tradíciou, a preto sa javí ako vhodný pre porovnávanie postavenia Slovenska voči iným krajinám. Jeho výhodou je taktiež skutočnosť, že je to zložený indikátor hodnotiaci širšiu oblasť ako len ekonomický rozvoj. Pre porovnanie Slovenska s inými krajinami je potrebné zamerať sa na postavenie Slovenska v rebríčku a až následne na hodnotu indikátora a jednotlivých subindikátorov. Od 90-tych rokov 20. storočia až po súčasnosť nemá hodnota indikátora jednoznačný trend. Sledujeme zhoršenie v rebríčku (od začiatku sledovaného obdobia po rok 2005 a v roku 2015), ale taktiež stabilnejšie obdobie medzi rokmi 2006 až 2014. V súčasnosti sa Slovensko nachádza ustálené na 39. mieste. Z uvedeného vyplýva, že hoci sa blahobyt a kvalita života na Slovensku zlepšuje, pri viacerých krajinách je ich zlepšovanie dynamickejšie, z čoho rezultuje nemeniace sa postavenie Slovenska v medzinárodnom porovnaní. V porovnaní s ostatnými krajinami s veľmi vysokým indexom ľudského rozvoja má Slovensko hodnotu počtu rokov školskej dochádzky nadpriemernú. Pri ostatných troch subindexoch sa nachádza pod priemerom členských krajín OSN s vysokým HDI indexom, najvýraznejšie v predpokladaných rokoch školskej dochádzky.

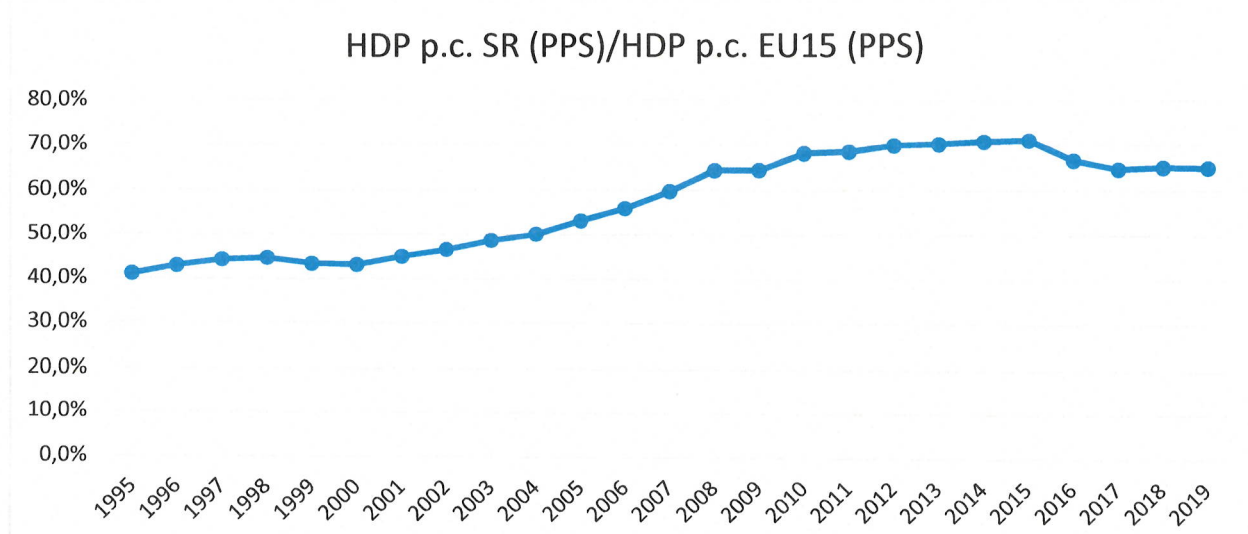
Graf 1: Index ľudského rozvoja v SR. Zdroj: <https://countryeconomy.com/hdi/slovakia>; 2021.

2. Percento hrubého domáceho produktu Slovenska na osobu v parite kúpnej sily k priemeru hrubého domáceho produktu pôvodných krajín EÚ (15 krajín) na osobu v parite kúpnej sily

Ekonomická výkonnosť Slovenska sa približuje ekonomickej výkonnosti pôvodných krajín EÚ (EÚ 15). Z vývoja indikátora je zrejmé, že najmä počas obdobia rokov 2000 až 2010 dosiahlo Slovensko najvýraznejší pokrok. Od uvedeného roka je približovanie už relatívne pomalé, čo môže naznačovať, že Slovensko už vyčerpalo stimuly a príležitosti pre rast v prvej dekáde 21. storočia a je potrebné sa sústrediť na nové príležitosti rastu a rozvoja.

Od roku 2015 vidíme postupne vytrácajúcu sa konvergenciu Slovenska. Aj napriek dvojročnej divergencii od priemeru EÚ15 Slovensko znovu nabieha na približovanie sa

k pôvodným krajinám EÚ, avšak miernejším tempom ako tomu bolo v predchádzajúcich obdobiach konvergencie.

Graf 2: Percento HDP Slovenska na osobu v parite kúpnej sily k priemeru HDP pôvodných krajín EÚ15 na osobu v parite kúpnej sily. Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty.

3. Súhrnný indikátor progresívnych štrukturálnych zmien

Súhrnný indikátor dopĺňa ukazovatele kvality života a reálnej konvergencie o pohľad na progresívnosť zmien v produkčnej štruktúre ekonomiky. Hodnotí štyri rozličné stránky štrukturálnych zmien v ekonomike pričom im prikladá rovnakú váhu:

- Miera pridanej hodnoty.
- Produktivita práce (v zmysle pridaná hodnota prepočítaná na pracujúceho).
- Podiel „intelektuálnych aktív“ na celkovej tvorbe kapitálu (exaktnejšie: podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na tvorbe hrubého fixného kapitálu).
- Emisná náročnosť hospodárstva (presnejšie náročnosť na emisie CO₂).

Všetky zložky sú ľahko medzinárodne porovnateľné, údaje pochádzajú výlučne z databáz Eurostat-u.

Zdôvodnenie relevantnosti vybraných zložiek:

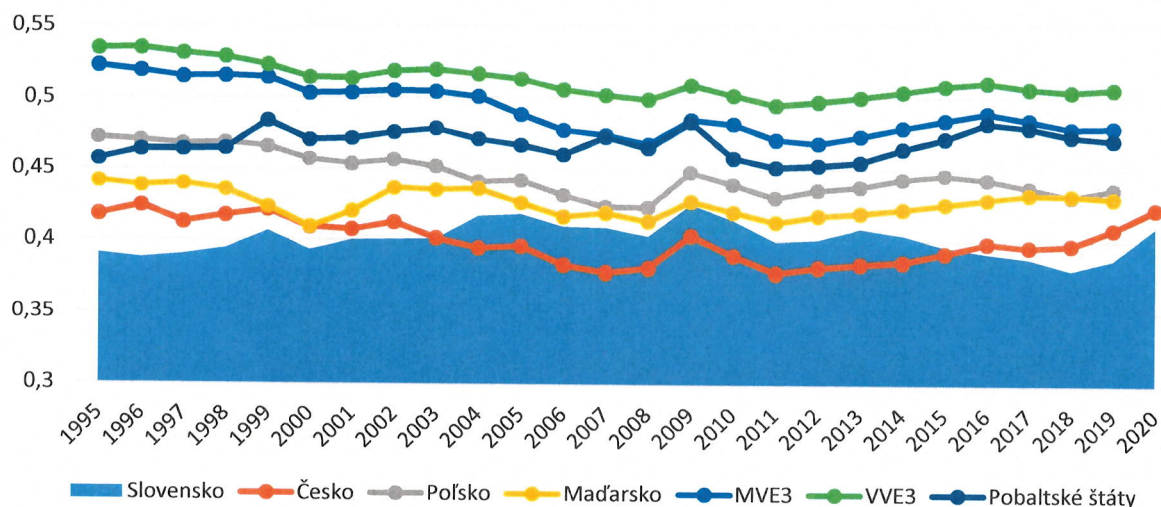
a) Miera pridanej hodnoty

Koncentrovane vyjadruje mieru zhodnocovania vstupov v ekonomike, je aj jedným z ukazovateľov „technickej efektívnosti“. Je vypočítaná ako podiel hrubej pridanej hodnoty na produkcii, z údajov v bežných cenách.

Miera pridanej hodnoty mala fluktuujúci trend počas celého sledovaného obdobia. Aj napriek nejednoznačnému trendu od roku 2018 zaznamenáva indikátor zlepšenie a každým rokom narastá. V roku 2020 bola miera pridanej hodnoty v Slovenskej republike na úrovni 0,41 (t.j. pri vytvorení produkcie za 100 EUR vznikli príjmy vo výške približne 41 EUR), v skupine malých vyspelých ekonomík to bolo 0,48 za rok 2019 a v skupine veľkých vyspelých ekonomík až 0,51 v roku 2019, čím by sme mohli tvrdiť že Slovensko postupne dobieha MVE3.

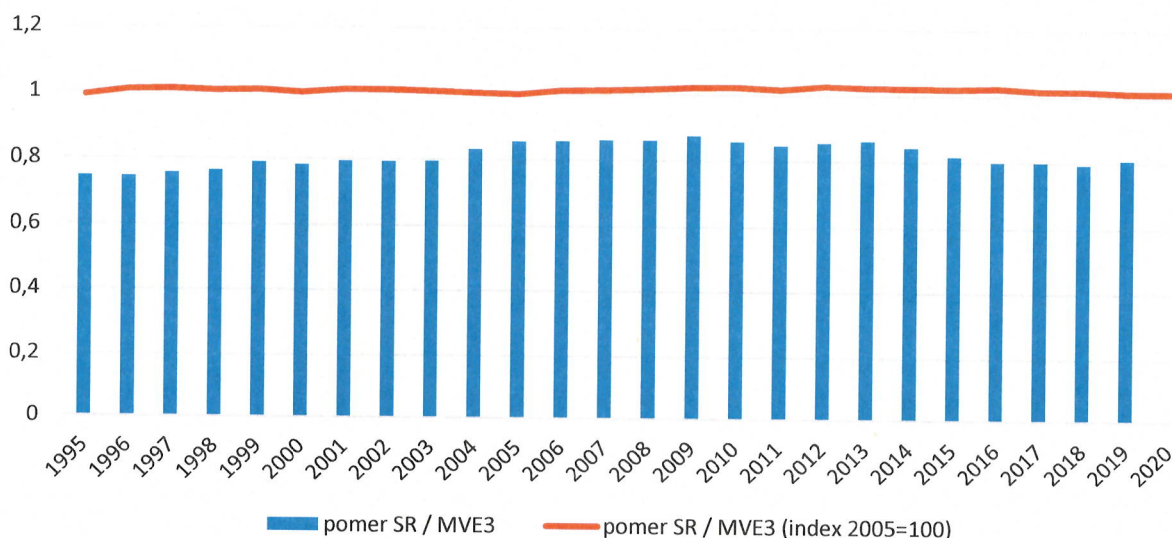
Želanou tendenciou je nárast miery pridanej hodnoty, ale nie každý nárast znamená pozitívnu skutočnosť. Miera pridanej hodnoty sa môže hýbať anticyklicky (to vidno v grafe č. 3 v prípade recesie v roku 2009). Pri poklese ekonomiky zvykne produkcia klesnúť rýchlejšie

ako pridaná hodnota - matematicky to znamená nárast miery pridanej hodnoty počas recesie. Naopak, pri oživení ekonomiky zvykne produkcia vzrásť rýchlejšie ako pridaná hodnota - výsledkom je pokles miery pridanej hodnoty. Z uvedeného dôvodu je potrebné sledovať predmetný indikátor dlhodobo a interpretovať ho opatrne.

Graf 3: Miera pridanej hodnoty (hrubá pridaná hodnota/produkcia); Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty.

Pre účely súhrnného ukazovateľa dávame do pomeru mieru pridanej hodnoty v Slovenskej republike k miere pridanej hodnoty v MVE3. Musíme však konštatovať, že nedochádza k dobiehaniu úrovne krajín MVE3.

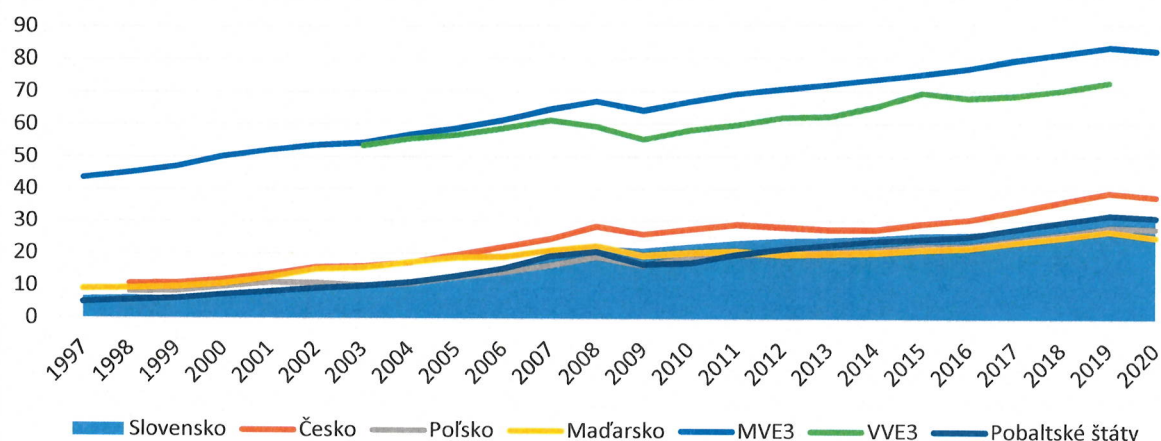

Graf 4: Miera pridanej hodnoty - pomer SR voči malým vyspelým ekonomikám. Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty.

b) Produktivita práce (v zmysle pridaná hodnota prepočítaná na pracujúceho)

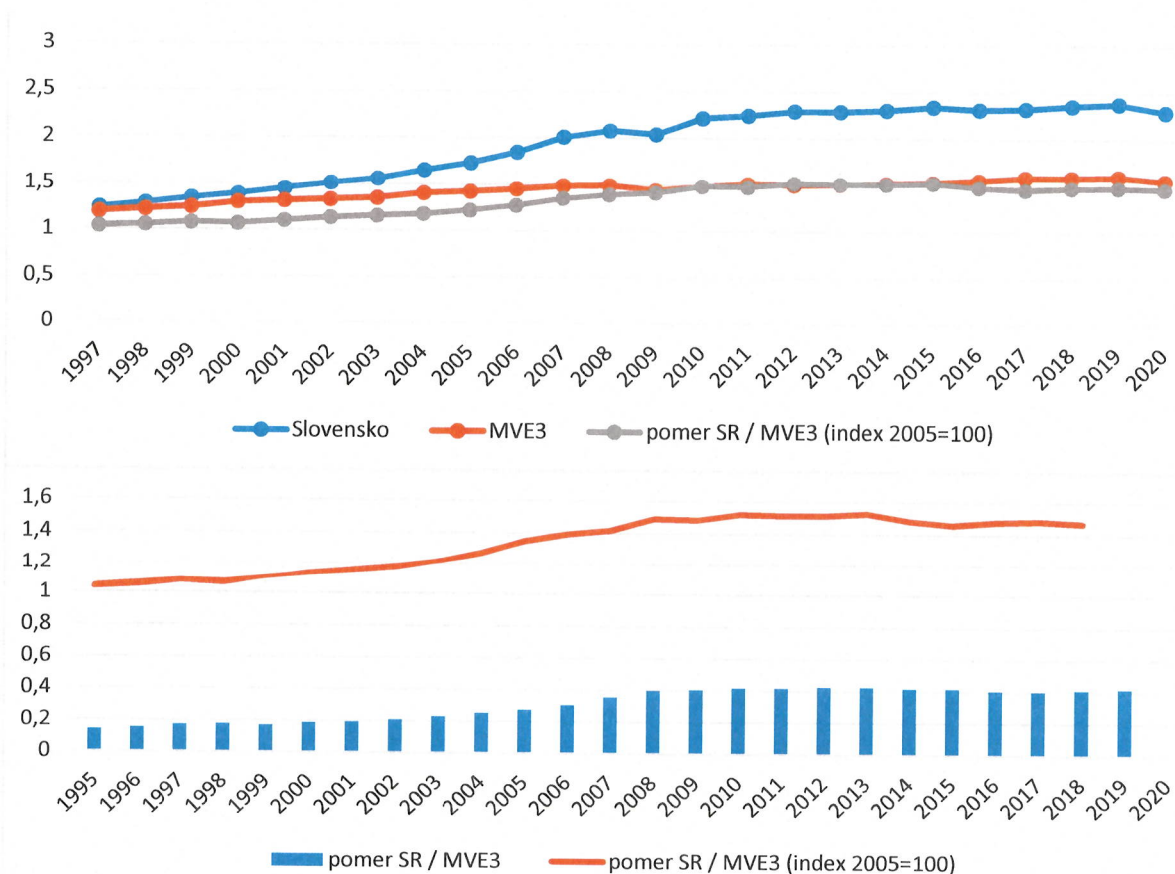
Ide o štandardný ukazovateľ konkurencieschopnosti. Produktivitu možno vyjadrovať rôzne, pre účely stratégie sme zvolili pridanú hodnotu prepočítanú na jedného pracovníka (v stálych cenách). V prehľade doterajšieho vývoja vidíme dlhodobý rast hodnôt na Slovensku, rýchlejší pred rokom 2009 a spomalený v poslednom desaťročí. Dôležitým faktom je približovanie hodnoty indikátora k hodnotám krajín MVE3 aj po spomalení rastu

produktivity v období 2014 až 2016. V následnom období zaznamenáva Slovensko mierne narastajúci trend.

Graf 5: Produktivita práce (tis. EUR na pracovníka, počítané z pridanej hodnoty v stálych cenách). Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty

Pre účely súhrnného ukazovateľa dávame do pomeru produktivitu práce v Slovenskej republike k produktivite práce v krajinách MVE3. V tomto prípade je viditeľné dobíhanie úrovne krajín MVE3.

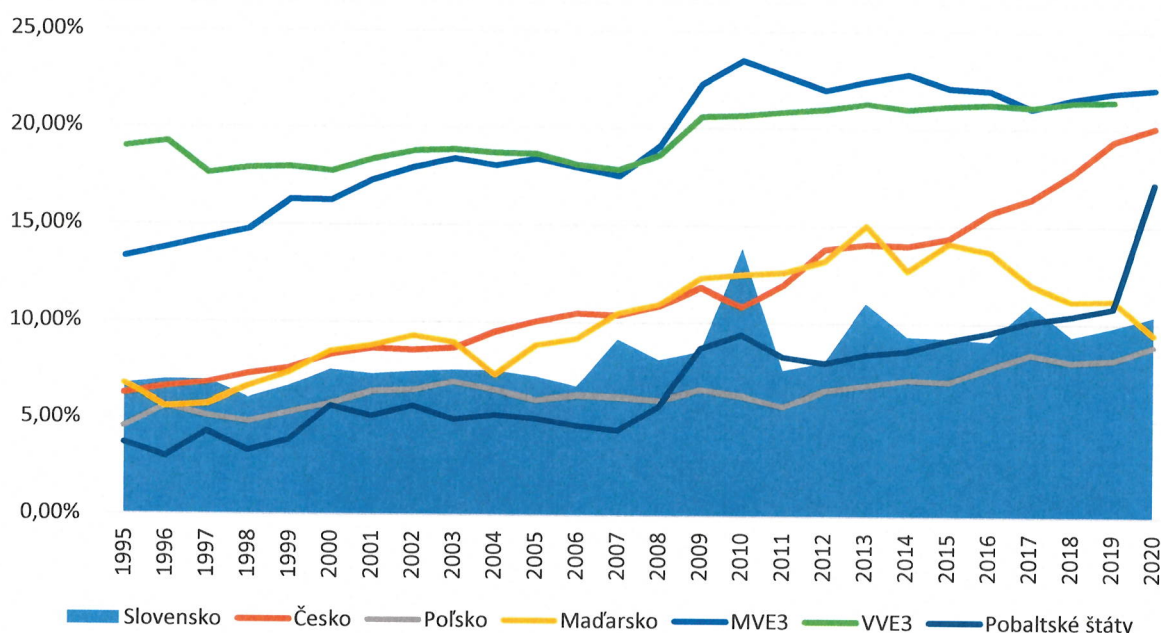

Graf 6: Produktivita práce - pomer SR voči malým vyspelým ekonomikám. Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty

c) **Podiel intelektuálnych aktív na celkovej tvorbe kapitálu** (exaktnejšie: podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na tvorbe hrubého fixného kapitálu)

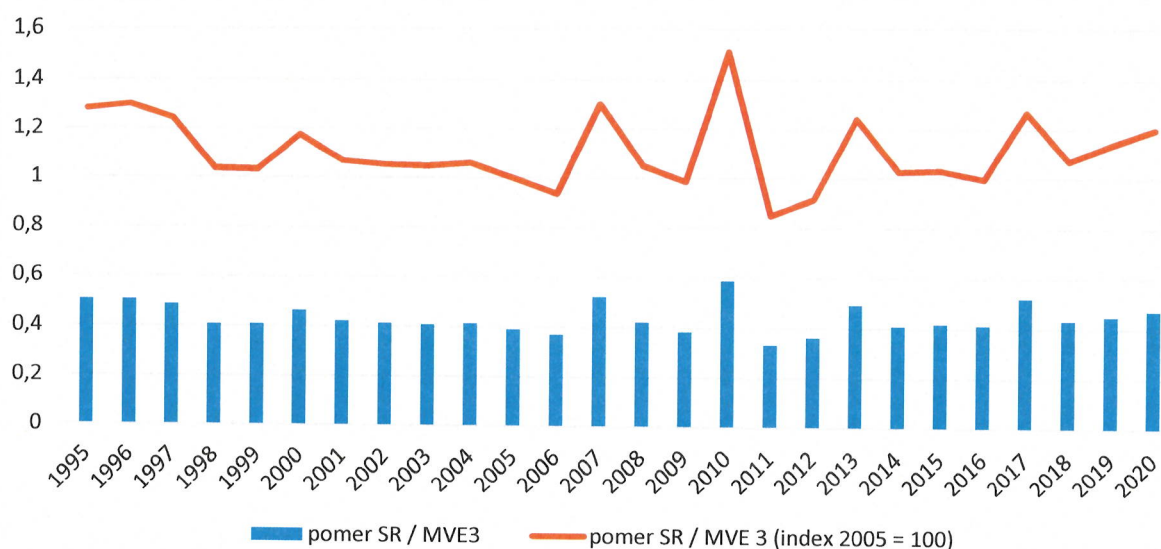
Indikátor predstavuje štruktúru investícií – hovorí o štruktúre nadobúdaného fixného kapitálu. Možno predpokladať, že štruktúra produkčných aktív predurčuje povahu produkcie (*tiež vice versa*). Hospodársky rozvoj Slovenska, ako i rozvoj slovenskej spoločnosti by mal byť založený na rozvoji sofistikovanejších, intelekt využívajúcich činností. S tým je spojené nadobúdanie takých aktív, ako sú výsledky výskumu a vývoja, databázy, softvéry a pod. Takéto aktíva sú v typológii fixného kapitálu označované ako produkty intelektuálneho vlastníctva a ich nadobúdanie je v databázach fixného kapitálu separátne sledované. Preto využívame túto skutočnosť a konštatujeme, že:

- Podiel produktov intelektuálneho vlastníctva v sledovaných krajinách, či zoskupeniach prevažne vzrástol, na Slovensku však nie. Takmer vo všetkých ekonomikách uvedených v nasledovnom grafe č. 7 pozvoľna narastá podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na investíciách. V prípade slovenskej ekonomiky žiadnu stúpajúcu tendenciu nebadat', skôr možno hovoriť o niekoľkých výrazných výkyvoch bez čitateľnej tendencie.
- K nárastu podielu došlo aj v štátoch strednej a východnej Európy (SVE), ale pri nízkych hodnotách (na Slovensku išlo skôr o akési izolované pozitívne výkyvy v štyroch rokoch)..
- Najmä v závere sledovaného obdobia dosahuje ekonomika Slovenska horšie parametre aj v porovnaní s Českom či krajinami Pobaltia.

Graf 7: Podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na tvorbe hrubého fixného kapitálu (%). Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty

Do súhrnného indikátora vstupuje pomer hodnoty za Slovensko voči hodnote za MVE3. Vo vývoji vidno značné výkyvy, priaznivá tendencia absentuje. Obzvlášť nepriaznivá je hodnota v posledných rokoch.

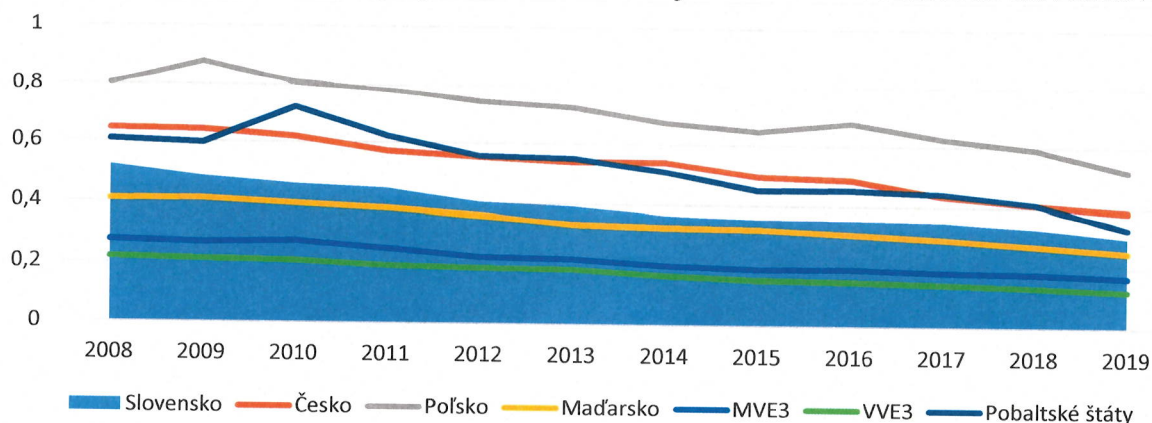

Graf 8: Podiel produktov intelektuálneho vlastníctva na tvorbe hrubého fixného kapitálu - pomer SR proti malým vyspelým ekonomikám. Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty

d) Emisná náročnosť hospodárstva

Progresívne štruktúrne zmeny by sa mali odraziť aj v poklese zaťaženia na životné prostredie a ako proxy jednotku sme vybrali pre účely hodnotenia stratégie indikátor emisnej náročnosti. Pre hodnotenie stratégie ju navrhujeme vyjadrovať ako objem emisií oxidu uhličitého (CO₂) pripadajúci na jednotku HDP. Ide o zjednodušené chápanie emisnej náročnosti. Predpokladáme, že CO₂ je vhodný reprezentant emisií a náročnosť na CO₂ v prípade Slovenska odzrkadľuje aj celkovú emisnú náročnosť. Voľba iba jedného skleníkového plynu CO₂ je daná dostupnosťou údajov (v tomto prípade je najmenšie omeškanie v dostupných časových radoch).²

Objem emisií CO₂ na jednotku HDP výrazne klesal v celom sledovanom období. Ide však o kratší časový rad (ten začína pre väčšinu krajín v roku 2008) avšak pri analýze dlhodobých tendencií sme využili aj historické dáta o emisiách CO₂ z databáz Svetovej banky a historické dáta o vývoji emisií skleníkových plynov z databáz Eurostat-u, pričom môžeme konštatovať, že relatívne krátka tendencia poklesu emisnej náročnosti v SR je súčasťou dlhodobejšieho trendu. Súčasťou tohto trendu je aj znižovanie emisnej náročnosti Slovenska na úroveň MVE3.

Graf 9: Emisná náročnosť (na CO₂). Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty

²) Používané údaje „air emissions accounts“ publikované Eurostat-om.

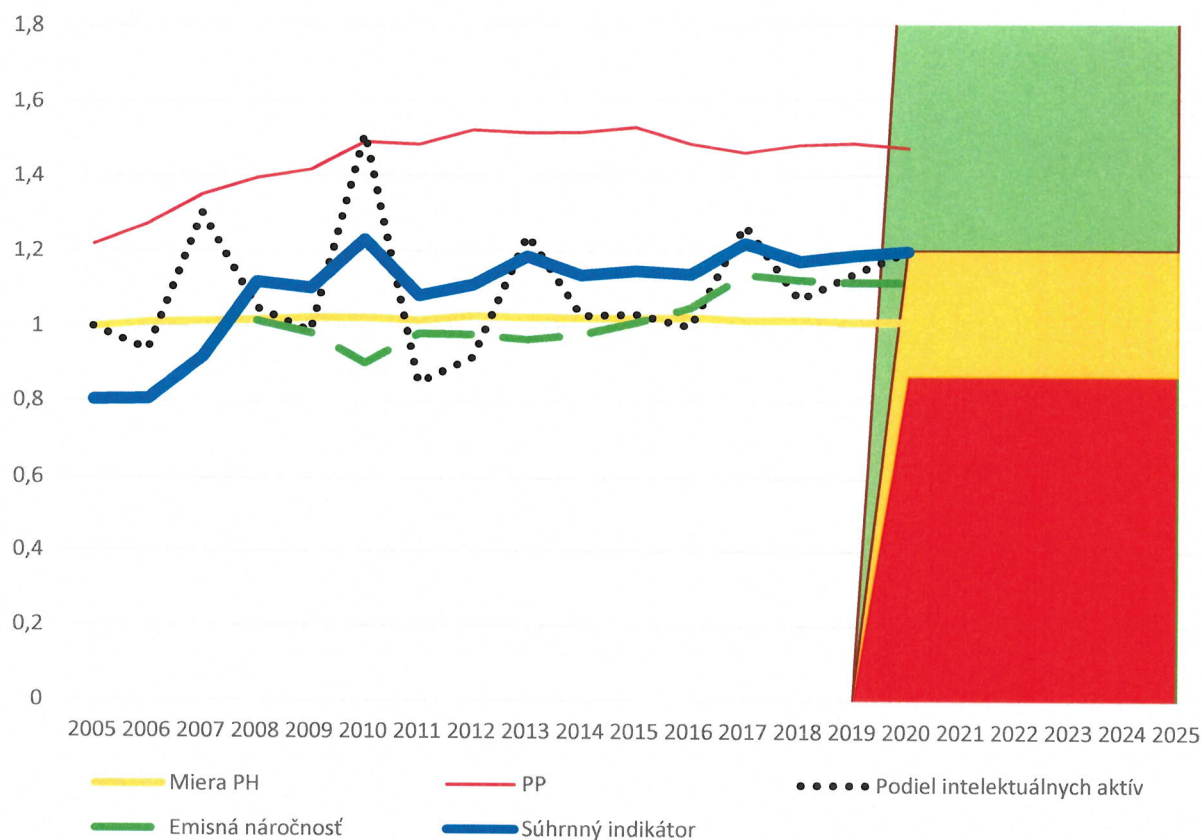
V súhrnnom indexe vystupuje pomer emisných náročností medzi MVE3 a Slovenska (ale opačný pomer ako v ostatných prípadoch - tu je želanou tendenciou pokles úrovni v Slovenskej republike na úroveň MVE3).

Súhrnný indikátor a jeho doterajší priebeh

Každý zo štyroch vstupujúcich indikátorov je vyjadrený ako pomer voči východiskovej úrovni z roku 2008 a každému zo štyroch individuálnych indikátorov bola pridelená rovnaká váha (t. j. 0,25).

V nasledovnom grafe č. 10 sú stanovené pásma želaného, respektíve neželaného vývoja, ktoré je však potrebné revidovať a meniť. Hodnotenie za obdobie troch rokov eliminuje ročné výkyvy v jednotlivých čiastkových indikátoroch. Návrh pásiem pre hodnotenie je nastavený tak, že odchýlka hodnoty súhrnného indikátora smerom nadol je menšia ako v prípade jeho nárastu. Uvedený rozdiel je daný z dôvodu opatrnosti a konzervatívneho hodnotenia súhrnného indikátora.

Ak porovnáme hodnoty namerané s úrovňou v roku 2008, pri troch parametroch vidíme zlepšenie (kapitálová vybavenosť, emisná náročnosť a podiel intelektuálnych aktív). Pri jednom ukazovateli sme zaznamenali zhoršenie (miera pridanej hodnoty). Z nižšie uvedeného grafu č. 10 možno odvodiť konštatovanie, že sa jednotlivé subindexy v priebehu sledovaného obdobia menili a fluktovali (ako napr. v prípade podielu intelektuálnych aktív), napriek tomu má celkový súhrnný indikátor na konci sledovaného obdobia približne rovnakú hodnotu ako na začiatku sledovaného obdobia a vykazuje stagnujúcu tendenciu. Toto stagnovanie zapríčiňujú najmä intelektuálne aktíva a miera pridanej hodnoty. Pozitívnym faktorom súhrnného indikátora je naopak emisná náročnosť a produktivita práce. Dôvodom pre stagnáciu je aj naďalej štruktúra ekonomiky Slovenska a zdroje jej rastu. V kombinácii s konvergenčným indikátorom dobiehania úrovne ekonomiky štátov EÚ, či s indikátorom ľudského rozvoja možno konštatovať, že zdroj rastu sa vyčerpáva a vzdialenosť od vyspelých ekonomík možno znižovať novými zdrojmi rastu (napr. v oblasti školstva a intelektuálneho vlastníctva).

Graf 10: Súhrnný indikátor pre Slovensko a želaný, respektíve neželaný vývoj. Zdroj: Statistics | Eurostat (europa.eu); 2021, vlastné výpočty.

Pozn.: zelené pásmo – želaný vývoj; oranžové pásmo – pásmo zvýšenej pozornosti; červené pásmo – neželaný vývoj

Keďže ambíciou stratégie je ponúknuť východiská pre naštartovanie nového štruktúrneho prístupu k ekonomickému rastu Slovenska, pre súhrnný indikátor sú zvolené práve ukazovatele ako miera pridanej hodnoty, či podiel intelektuálnych aktív. Tie je možné vyhodnotiť ako vhodné nástroje pre meranie miery napredovania v tzv. „znalostných“ ekonomikách, a keďže doteraz neboli takéto ukazovatele základom pre domáci rast, je z grafu viditeľná ich stagnácia. Danú skutočnosť je možné vnímať ako prirodzený dôsledok a nie ako negatívum.

Odpočet úloh v rámci prioritných oblastí SHP SR 2030

Rozvoj ľudského kapitálu

V prvej kľúčovej oblasti SHP SR 2030 akcentuje 1. AP na úlohy zamerané predovšetkým na oblasť vzdelávania, kde je potrebné sústrediť sa na efektivitu súčasného nastavenia siete škôl, financovanie a rozvíjanie odborných zručností žiakov a študentov s orientáciou na prax a požiadavky trhu práce.

Úloha č. 1	Propagovať a zaviesť výučbu druhého cudzieho jazyka ako povinne voliteľného predmetu. Podporiť výučbu a rozsah anglického jazyka, matematiky, digitálnych a manuálnych zručností a finančnej gramotnosti.
Popis	V súlade s požiadavkami trhu práce je potrebné vo vyučovacom procese podporovať jazykovú, matematickú a digitálnu gramotnosť žiakov. Zároveň sú to zručnosti využiteľné nielen pre trh práce, ale každodenný život, keďže podporujú kritické myslenie, finančnú gramotnosť, orientáciu v digitálnom priestore či, v prípade ovládania cudzích jazykov, umožňujú uplatnenie na globálnom trhu práce. Taktiež je potrebné budovanie vzťahu k manuálnej práci a rozvoj technických zručností nastáva u detí predškolského a školského veku prirodzene aktívne, kým vo vyššom veku už prevláda skôr pasívny postoj. Je preto potrebné posilniť možnosti technického vzdelávania a spoznávania rôznych reálnych pracovných postupov hravou formou už v materských a základných školách, zaradiť ho aj do procesu kariérneho poradenstva na základných školách a celkovo viac upriamovať pozornosť spoločnosti na dôležitosť povolání remeselného typu. Tieto povolania patria dlhodobo medzi najžiadanejšie na trhu práce a nedostatkové profesie. V rámci úlohy tiež zvážiť vhodné možnosti zavedenia povinnej maturity z matematiky v súlade s uznesením Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie č. 5/14 z 21. marca 2019.
Zodpovedný subjekt	MŠVVaŠ SR
Termín	31. december 2021
Zdroj financovania	Štátny rozpočet – z kapitoly rezortu.
Monitoring	Ročne v rámci odpočtovania akčného plánu.
Väzba na opatrenie zo SHP SR do roku 2030	O 1.1 V krátkodobom horizonte predložiť a následne efektívne realizovať plánovanú komplexnú reformu školstva zahŕňajúcu všetky stupne vzdelávania s dôrazom na kvalitu a uplatniteľnosť žiakov

	na modernom trhu práce spolu so zavedením efektívnych spôsobov celoživotného vzdelávania a zohľadňujúcu demografický vývoj SR. ³
Odpoveď	Podľa ustanovenia § 4 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je cieľom výchovy a vzdelávania umožniť deťom alebo žiakovi ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať. V súlade s týmto ustanovením štátne aj školské vzdelávacie programy pre stredné školy, umožňujú okrem prvého cudzieho jazyka zaviesť aj výučbu druhého cudzieho jazyka. MŠVVaŠ SR zriadilo pre plnenie úloh v oblasti finančnej gramotnosti Medzirezortnú expertnú skupinu pre finančnú gramotnosť (MES FG). Členmi MES FG sú zástupcovia nasledovných inštitúcií: MŠVVaŠ SR, MF SR, MH SR, Úradu vlády SR, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Finančného riaditeľstva SR, Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, Štátneho pedagogického ústavu, Štátnej školskej inšpekcie, Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania, Národného ústavu celoživotného vzdelávania, Metodicko-pedagogického centra, Ekonomickej univerzity v Bratislave, Národnej banky Slovenska, Slovenskej asociácie poisťovní, Slovenskej bankovej asociácie, Junior Achievement Slovensko, n. o., OVB Allfinanz Slovensko, a. s., Nadácie pre deti Slovenska a Inštitútu bankového vzdelávania NBS, n. o. Vzdelávanie žiakov v oblasti finančnej gramotnosti je už dlhé roky neoddeliteľnou súčasťou obsahu vzdelávania, či už ako prierezová téma na základných aj stredných školách alebo súčasť ekonomického vzdelávania na stredných odborných školách. Na základe uznesenia vlády č. 447 z 2 júla 2008 bol ministerstvom školstva schválený Národný štandard finančnej gramotnosti, ktorý bol z dôvodu neustále sa meniaceho finančného trhu aktualizovaný s účinnosťou od 1. septembra 2017, a následne bolo vzdelávanie vo finančnej oblasti implementované do všetkých štátnych vzdelávacích programov na základných a stredných školách. Národný štandard finančnej gramotnosti vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií. Popisuje minimálne požiadavky na finančné, ekonomické a právne vzdelávanie žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií. Dôraz sa kladie na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí. Ide o vzdelávací obsah, ktorý si školy zaradia do výchovno-vzdelávacieho procesu, pričom si môžu samy určiť, na akých predmetoch sa tejto téme budú venovať a tiež aké učebné metódy použijú. S rozvíjaním finančnej gramotnosti sa odporúča začať už v predprimárnom vzdelávaní v materských školách. Dôležité dokumenty, pomocné materiály a internetové odkazy slúžiace na podporu výučby finančnej gramotnosti a ďalšie informačné zdroje

³ Aktivity vo vzťahu k formulácii opatrenia aktuálneho v čase prípravy a schválenia Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 sú realizované na základe Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania z dielne MŠVVaŠ SR, schváleného uznesením vlády SR č. 302/2018.